

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Pavla Molka (soudce zpravodaj) a soudců Petra Mikeše a Ondřeje Bartoše v právní věci žalobce: **Jaroslav Kubeša**, se sídlem Zašová 100, Zašová, zast. Mgr. Martinem Sedlákem, advokátem se sídlem Havlíčkova 2923/18, Prostějov, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**, se sídlem Těšnov 65/17, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2025, č. j. MZE-223/2025-15111, sp. zn. MZE-88051/2024, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 10. 11. 2025, č. j. 22 A 8/2025-51,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce je vlastníkem a provozovatelem kanalizace a čističky odpadních vod (dále jen „kanalizace“) ve městě Velké Pavlovice. Jelikož tato kanalizace podle správních orgánů splňuje definici kanalizace pro veřejnou potřebu ve smyslu § 1 odst. 3 a 4 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (dále jen „ZVK“), a žalobce ji provozoval bez patřičného povolení podle § 6 ZVK, uložil mu Odbor životního prostředí Krajského úřadu Jihomoravského kraje (dále jen „krajský úřad“) rozhodnutím ze dne 12. 11. 2024, č. j. 156805/2024, pokutu 60 000 Kč za přestupek dle § 33 odst. 1 písm. f) ZVK. Žalobce se proti rozhodnutí odvolal, ovšem žalovaný toto odvolání zamítl rozhodnutím ze dne 20. 1. 2025 a rozhodnutí krajského úřadu potvrdil.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného u Městského soudu v Praze, který věc postoupil Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) jakožto příslušnému podle § 7 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Žaloba zejména tvrdila porušení vyšetřovací zásady ve správním řízení, neúplné dokazování způsobené neprovedením místního šetření a to, že žalobce ve zkoumaném období kanalizaci vůbec provozovat nechtěl, ovšem musel na základě předběžného opatření nařízeného usnesením

Okresního soudu v Břeclavi ze dne 28. 12. 2023, č. j. 6 Nc 39006/2023-43 (dále jen „předběžné opatření“), které mu uložilo povinnost odvádět a čistit odpadní vody, což podle něj mělo vylučovat protiprávnost tohoto jednání. Toto předběžné opatření mu také zabránilo převést kanalizaci na jinou osobu. Dále namítal, že krajský úřad nenařídil ústní jednání, ač tak učinit měl, a že jeho kanalizace vůbec neslouží pro veřejnou potřebu a tato otázka nebyla dostatečně posouzena. Navíc i kdyby předběžné opatření nevyklučovalo trestnost, mělo být přinejmenším zohledněno při výměře správního trestu. Dále také namítal, že kanalizaci fakticky provozovala jiná osoba a že krajský úřad v řízení o přestupku neměl k dispozici rozhodnutí civilních soudů o předběžném opatření a o odvolání proti němu a sám si jejich existenci nezjistil.

[3] Krajský soud žalobu zamítl. Přisvědčil žalobci v tom, že krajský úřad nevěnoval dostatečnou pozornost zjišťování skutkového stavu, když se odkázal primárně na svá zjištění z řízení o stejném přestupku žalobce v předchozím časovém období. Rozhodné skutečnosti ovšem bez důvodných pochybností vyplývaly ze správního spisu a žalobce je začal rozporovat až v žalobě, navíc i zde pouze obecně, skutkový stav proto byl i přes dílčí nedostatky v přestupkovém řízení prokázán dostatečně. Z těchto důvodů by místní šetření bylo nadbytečné. Krajský soud nadto skutečnosti znovu přezkoumal na základě informací ve správním spise a dospěl k témuž závěru jako krajský úřad i žalovaný.

[4] V rámci vypořádání této námítky krajský soud též konstatoval, že žalobcova kanalizace sloužila pro veřejnou potřebu, neboť splňovala jednu z alternativních podmínek podle § 1 odst. 3 písm. a) ZVK, neboť průměrná denní produkce z ročního průměru odpadní vody za den přesahovala 10 m³. Žalobce přitom v žalobě neuvedl nic, čím by rozporoval naplnění této definice veřejné kanalizace.

[5] K žalobcovu tvrzení, že kanalizaci fakticky provozuje někdo jiný, krajský soud uvedl, že ačkoli provozovatel jistě může být odlišný od vlastníka, žalobce jakožto vlastník neuzavřel s žádnou třetí osobou smlouvu opravňující ji provozovat kanalizaci ve smyslu § 8 odst. 2 ZVK a ani žádná taková osoba nepožádala krajský úřad o povolení nutné dle § 6 ZVK. Za provozování tak byl nadále odpovědný žalobce.

[6] Co se týče žalobcova poukazování na předběžné opatření, krajský soud konstatoval, že jeho tvrzení o zákazu zcizit kanalizaci není pravdivé, neboť tento výrok původního předběžného opatření byl v rámci odvolacího přezkumu zrušen usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 20. 2. 2024, č. j. 74 Co 24/2024-76. Podle soudu předběžné opatření nebylo okolností vylučující protiprávnost, neboť pouze konstatovalo zákonnou povinnost provozovat kanalizaci a nezbavilo žalobce povinnosti mít povolení podle § 6 odst. 1 ZVK. Dále též fakt, že obě rozhodnutí civilních soudů doplnil do spisového materiálu až žalovaný, nezaložil nezákonnost napadeného rozhodnutí, jednak protože žalobce sám na ně dříve nepoukázal, jednak z toho důvodu, že odvolací orgán byl oprávněn tyto podklady vyhodnotit jako první. V souvislosti s tím odkázal krajský soud na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 10. 12. 2018, č. j. 6 As 286/2018-34, č. 3837/2019 Sb. NSS. V návaznosti na vypořádání těchto námitek krajský soud také upozornil na to, že žalobcovy další argumenty spojené s tím, jaký vliv mělo mít předběžné opatření na rozhodnutí žalovaného, včetně výměry správního trestu, nejsou důvodné, neboť žalovaný se příčinami žalobcovy povinnosti provozovat kanalizaci zabýval a své rozhodnutí dostatečně odůvodnil.

pokračování

[7] Závěrem se krajský soud vyjádřil i ke stěžovatelově námitce procesních vad. Uvedl, že zákon nestanoví povinnost ústního jednání v každém přestupkovém řízení. Žalobce o ně ani nežádal, proto jeho výtku žalovanému, že tento postup krajského úřadu aproboval, není důvodná. Ani dalším žalobcovým procesním námitkám krajský soud nepřisvědčil.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[8] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Navrhuje, aby byl rozsudek krajského soudu zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

[9] Stěžovatel předně předkládá polemiku s názorem krajského soudu i správních orgánů ohledně toho, zda jeho kanalizaci lze označit za veřejnou. Uvádí, že k závěru o veřejnosti kanalizace nelze dojít jen na základě zákonných kritérií v § 1 odst. 3 a 4 ZVK, ale je třeba brát v úvahu absenci definice pojmu „veřejná“ v ZVK, který pak nutně musí být vyložen podle toho, zda kanalizace veřejnosti slouží. Jelikož jeho kanalizace slouží pouze dvěma odběratelům při jejich podnikatelské činnosti, nemůže se z principu jednat o kanalizaci veřejnou. Navíc fakticky není napojena na soustavu kanalizace pro veřejnou potřebu.

[10] Dále stěžovatel poukazuje na důsledky předběžného opatření. Namítá, že kvůli němu nemohl převést kanalizaci na jinou osobu a zároveň mu bylo zakázáno přestat ji provozovat. Za takových okolností mu správně měla být uložena povinnost veřejné služby dle § 22 ZVK. Kdyby k tomu došlo, nepotřeboval by povolení k provozování kanalizace, a nemohl by se tedy ani dopustit přestupku. K tomu stěžovatel dodává, že povinnost veřejné služby má sice dle zákona být uložena správním orgánem, ovšem v daných okolnostech mohlo dojít k analogické aplikaci již na základě rozhodnutí soudu. Zde také stěžovatel opět upozorňuje, že i kdyby předběžné opatření nebylo okolností vylučující protiprávnost, mělo přinejmenším ovlivnit výši trestu.

[11] V další části kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že nesouhlasí s tím, jak krajský soud posoudil procesní vady v postupu žalovaného namítané v žalobě, které následně vyjmenovává. Konkrétní polemiku s argumentací krajského soudu stěžovatel nepředkládá, pouze obecně uvádí, že správní orgán měl nést odpovědnost za základní zjištění, neboť přestupkové řízení je blízké trestnímu.

[12] Závěrem stěžovatel také namítá, že vzhledem k jeho obhajobě neposkytl žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečné odůvodnění výše uloženého trestu.

[13] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhuje zamítnutí kasační stížnosti pro nedůvodnost. Uvádí, že není sporné naplnění podmínek § 1 odst. 3 písm. a) ZVK, v důsledku čehož spadá stěžovatelova kanalizace pod definici kanalizace pro veřejnou potřebu vyžadující povolení podle § 6 odst. 1 ZVK. Není sporný ani fakt, že stěžovatel tímto povolením nedisponoval. Žalovaný dále uvádí, že vlastník je odpovědný za provoz kanalizace pro veřejnou potřebu a za splnění s tím spojených povinností, nehledě na předběžné opatření.

[14] Žalovaný též uvádí, že stěžovatelova argumentace, podle které nechtěl kanalizaci nadále provozovat, je vzhledem ke znění a účelu zákona bezpředmětná – stěžovatel jakožto vlastník byl povinen provoz kanalizace zajistit a v rozhodném období neměl s jiným

provozovatelem uzavřeno smlouvu, ani neexistuje záznam o tom, že by o povolení k provozování stěžovatelovy kanalizace požádal jiný subjekt.

[15] Dále žalovaný obšírněji osvětluje smysl ZVK, zejména veřejný zájem na řádném provozování vodovodů a kanalizací. Také se vyjadřuje k námitkám nesprávného procesního postupu, které kasační stížnost převzala ze žaloby, a které podle něj byly ve všech předcházejících rozhodnutích dostatečně vypořádány. Co se týče námítky nedostatečného odůvodnění výše uloženého trestu, odkazuje žalovaný na strany 2 a 3 prvostupňového rozhodnutí, které toto odůvodnění obsahují.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[16] NSS posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[17] NSS konstatuje, že většina námitek uvedených v kasační stížnosti je nepřípustná. Dle § 104 odst. 4 s. ř. s. je kasační stížnost nepřípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s., nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Část námitek není přípustná, neboť stěžovatel je mohl uplatnit již v řízení před krajským soudem, ovšem neučinil tak. Z textu daného ustanovení je zřejmé, že brání uplatnění jiných námitek než těch, které byly včas vzneseny v řízení před krajským soudem, ledaže je stěžovatel v tomto řízení ještě nemohl uplatnit (rozsudek NSS ze dne 3. 9. 2008, č. j. 1 Afs 102/2008-39). V projednávané věci se konkrétně jedná o námitku možností uložení povinnosti veřejné služby dle § 22 ZVK a na něj navázané úvahy.

[18] Další stěžovatelovy námitky jsou fakticky zopakováním žaloby, aniž by přinášely polemiku s rozhodnutím krajského soudu. Nelze ani dovozovat, že by stěžovatel touto formou poukazoval na jejich nevypořádání, a tedy na nepřezkoumatelnost rozsudku. Jak NSS již vícekrát uvedl, smyslem kasační stížnosti není zopakovat před vyšší instancí vypořádání žalobních bodů, kterými se již zabýval krajský soud, nýbrž polemizovat se závěry krajského soudu, a tím prověřit jejich zákonnost (srov. např. rozsudky NSS ze dne 29. 6. 2023, č. j. 3 Afs 231/2022-46, či ze dne 22. 3. 2023, č. j. 2 Afs 60/2022-47). Sem spadá stěžovatelova námitka vyjadřující nesouhlas s posouzením procesních vad krajským soudem (část IV.4 napadeného rozsudku), kde stěžovatel sám přiznává, že pouze opakuje vady vytýkané již v žalobě, a doplňuje obecné tvrzení o blízkosti mezi přestupkovým a trestním řízením; a dále námitka vlivu předběžného opatření na protiprávnost jeho jednání a výši trestu (část IV.3 napadeného rozsudku). K ní stěžovatel zcela obecně uvádí v části doplnění kasační stížnosti označené jako „Právní otázka a2“, že nesouhlasí s posouzením krajského soudu, pak shrnuje názor krajského soudu a následně doslovně opakuje druhý, třetí a čtvrtý odstavec strany 4 žaloby (což doplňuje o zcela novou námitku § 22 ZVK, která je nepřípustná z důvodů uvedených výše a s otázkou důsledků předběžného opatření přímo nesouvisí). S názorem krajského soudu tak fakticky nepolemizuje, a tyto jeho kasační námitky jsou proto nepřípustné.

[19] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem *podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele* (§ 104a odst. 1 s. ř. s.). Pokud by tomu tak totiž

pokračování

nebylo, musela by být odmítnuta jako nepřijatelná. Nejvyšší správní soud přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to I) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury, nebo II) v případě zásadního pochybení krajského soudu (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[20] NSS shledal, že kasační stížnost není přijatelná, jelikož nebyl naplněn žádný z obou výše uvedených důvodů. Na zbývající přípustné stěžovatelovy námitky již nabízí dostatečnou odpověď judikatura NSS.

[21] Pro vyřešení stěžovatelovy námitky, zda jeho kanalizace může být označena za veřejnou v situaci, kdy je využívána pouze dvěma osobami k podnikatelským účelům, lze odkázat na právní větu rozsudku NSS ze dne 29. 12. 2025, č. j. 3 As 63/2025-29, kde soud v obdobné věci konstatoval, že „každá kanalizace, kterou trvale využívá alespoň 50 fyzických osob, anebo která **produkuje průměrně alespoň 10 m³ odpadní vody denně**, (...) pokud současně nesplňuje některou ze zákonných výjimek, je pro své kvantitativní vlastnosti **bez dalšího považována za kanalizaci sloužící veřejné potřebě** ve smyslu § 1 odst. 1 ZVK.“

[22] Co se týče námitky nedostatečného odůvodnění výše trestu v rozhodnutí žalovaného, jedná se v podstatě o námitku nepřezkoumatelnosti rozhodnutí. NSS se již mnohokrát vyjádřil k otázce nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů, např. v rozsudku ze dne 20. 10. 2021, č. j. 2 As 358/2020-38, kde uvedl: „*Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak má místo zejména tehdy, opomene-li správní orgán na námitku účastníka zcela – tedy i implicitně – reagovat (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 AfS 92/2012–45), přičemž její vypořádání má vliv na posouzení věci samé.*“ Pokud stěžovatel odkazuje na nedostatečné odůvodnění výše uloženého trestu v rozhodnutí žalovaného, je třeba upozornit, že v odvolání se proti výši trestu a jejímu určení nijak nevymezoval, proto je zcela adekvátní, že žalovaný tuto již v prvním stupni odůvodněnou dílčí otázku znovu neotevíral.

[23] Lze proto uzavřít, že ve věci stěžovatele nedošlo k naplnění podmínek přijatelnosti, stěžovatel neprokázal, že kasační stížnost přesahuje jeho vlastní zájmy, a NSS proto dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná.

IV. Závěr a náklady řízení

[24] Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nepřijatelnou odmítl podle § 104a s. ř. s.

[25] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly, takže se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 25. května 2026

Pavel Molek
předseda senátu